

Lausunto / Junnunmäen tuulivoimahankkeen YVA-selostus

Kunnanhallitus 16.06.2025 § 138
294/11.00.02/2025

Valmistelija

kaavoituspäällikkö Timo Nenonen, puh. 044 7401410

Lausuntopyyntö

Pohjois-Savon ELY-keskus 8.5.2025

Junnunmäen tuuli- ja aurinkovoimahanke (Kuopio, Tervo) ja hankkeen sähkönsiirto (Kuopio, Siilinjärvi, Lapinlahti). Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA-selostus). wpd Suomi Oy 8.4.2025.

Linkki arviointiselostukseen ELY-keskuksen www-sivuille:

<https://www.ymparisto.fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/junnunmaen-tuuli-ja-aurinkovoimahanke-kuopio-ja-tervo>

Hankkeen kuvaus

Junnunmäen hankealue sijaitsee Pohjois-Savossa, Kuopion kaupungin ja Tervon kunnan rajalla, Junnunmäen alueella, noin 28 kilometriä Kuopion keskustasta luoteeseen ja noin 18 kilometriä Tervon keskustasta koilliseen. Hankealueen koko on noin 2380 hehtaaria, josta noin 1900 hehtaaria sijoittuu Kuopion puolelle ja noin 480 hehtaaria Tervon puolelle. Alue on pääosin metsätalouskäytössä olevaa havu- ja sekametsää.

Tuulivoimahanke muodostuu tuulivoimaloista ja niiden vaatimasta infrastruktuurista (esim. huoltotieverkosto, sähköasema) sekä hankkeen vaatimasta sähkönsiirtoyhteydestä kantaverkkoon. Junnunmäen tuotantoalueelle suunnitellaan rakennettavaksi enintään 33 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 8–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Lisäksi tuotantoalueen pohjoisosaan suunnitellaan noin 90 hehtaarin aurinkovoimahanketta.

Hankkeeseen sisältyy varsinaisen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen lisäksi viisi reittivaihtoehtoa sähkönsiirrolle kantaverkkoon liittymiseksi. Sähkönsiirron reittivaihtoehdot sijoittuvat Kuopion kaupungin sekä Siilinjärven ja Lapinlahden kuntien alueille. Hankkeen ulkoista sähkönsiirtoa varten rakennetaan uusi 110 kV tai 400 kV ilmajohto tuotantoalueelta itään Fingridin Järvilinja -voimajohtolle asti, josta vaihtoehtoiset siirtoreitit kulkevat Järvilinjan ja sen rinnalle rakennettavan Järvilinjan vahvistamishankkeen voimajohtojen itä- tai länsipuolta, joko pohjoiseen Alapitkän liityntäpisteelle Lapinlahdella tai etelään, Kuopioon rakennettavalle Honkapuron liityntäpisteelle.

Arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä hankkeen vaikutuksia on arvioitu seuraaville hankevaihtoehdoille:

Tuulivoiman osalta tarkasteltavat vaihtoehdot:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Alueelle toteutetaan 33 tuulivoimalaa sekä niihin liittyvät työskentelyalueet, huoltotiet, maakaapelit, sähköasema ja mahdollinen energiavarasto sähköaseman yhteyteen. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä, yksikköteho enintään 10 MW ja kokonaisteho enintään 330 MW.

- VE2: Alueelle toteutetaan 24 tuulivoimalaa sekä niihin liittyvät työskentelyalueet, huoltotiet, maakaapelit, sähköasema ja mahdollinen energiavarasto sähköaseman yhteyteen. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä, yksikköteho enintään 10 MW ja kokonaisteho enintään 240 MW.

Aurinkovoiman vaihtoehdot:

- AVE0: Aurinkovoima-aluetta ei toteuteta.
- AVE1: Tuotantoalueen pohjoisosaan toteutetaan noin 90 hehtaarin aurinkopaneelien alue ja siihen liittyvät huoltotiet ja maakaapelit.

Sähkönsiirron vaihtoehdot:

- SVE1 A: Uusi n. 37 km pituinen 110 tai 400 kV ilmajohto tuotantoalueen itäosasta Fingridin olemassa olevalle 400 kV voimajohdolle (Järvinlinja) ja sen vierellä itä- tai länsipuolella kohti pohjoista Lapinlahdelle sijoittuvalle Alapitkän liityntäpisteelle.
- SVE1 B: Uusi enintään 39 km pituinen 110 tai 400 kV ilmajohto tuotantoalueen itäosasta Fingridin olemassa olevalle 400 kV voimajohdolle (Järvinlinja) ja sen vierellä itä- tai länsipuolella kohti etelää Kuopioon sijoittuvalle Honkapuron liityntäpisteelle.
- SVE2 A: Uusi n. 39 km pituinen 110 tai 400 kV ilmajohto tuotantoalueen itäosasta, Fingridin olemassa olevalle 400 kV voimajohdolle (Järvinlinja) ja sen vierellä itä- tai länsipuolella kohti pohjoista Lapinlahdelle sijoittuvalle Alapitkän liityntäpisteelle.
- SVE2 B: Uusi enintään 40 km pituinen 110 tai 400 kV ilmajohto tuotantoalueen itäosasta Fingridin olemassa olevalle 400 kV voimajohdolle (Järvinlinja) ja sen vierellä itä- tai länsipuolella kohti etelää Kuopioon sijoittuvalle Honkapuron liityntäpisteelle.
- SVE3 B: Uusi enintään 36,5 km pituinen 110 tai 400 kV ilmajohto tuotantoalueen itäosasta Fingridin olemassa olevalle 400 kV voimajohdolle (Järvinlinja) ja sen vierellä itä- tai länsipuolella kohti etelää Kuopioon sijoittuvalle Honkapuron liityntäpisteelle.

Arvioitavat vaikutukset ja arviointimenetelmät

Hankkeen arvioitavat vaikutukset arviointimenetelmineen on kuvattu arviointiselostuksessa ja sen liiteaineistoissa. Suunnitellun hankkeen vaikutuksia eli ennustettua muutosta mm. ihmisten ja luonnonympäristöön olosuhteisiin verrataan nykytilanteeseen. Selostuksessa on tarkasteltu ympäristövaikutuksia yhdyskuntarakenteen, maankäytön, kaavoituksen, liikenteen, melun, tärinän, ilmanlaadun, ilmaston, kasvillisuuden, eläimistön, suojelukohteiden, maa- ja kallioperän, pohjavesien, pintavesien, maiseman, elinolojen, viihtyisyyden, virkistyskäytön, terveyden, luonnonvarojen hyödyntämisen, jätehuollon, elinkeinoelämän, palveluiden, ympäristöriskien, onnettomuuksien ja häiriötilanteiden sekä niihin varautumisen suhteen. Selostuksen liitteenä on lisäksi tarkemmat erillisraportit maisemamallinnuksista sekä asukaskyselyistä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Arviointiselostus on asetettu nähtäville 8.5.2025. Osallisilla on mahdollisuus esittää arviointiselostusta koskevia mielipiteitä ja lausuntoja yhteysviranomaiselle 7.7.2025 saakka. Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointiselostusta koskeva yleisötilaisuus järjestetään 12.6.2025 tapahtuma- ja kulttuurikeskus Hermannissa, johon voi osallistua myös etäyhteydellä. Lausuntoja on pyydetty Siilinjärven kunnalta useilta tahoilta mm. kunnan ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä kaavoitukselta ja rakennusvalvonnalta.

Asian aikaisempi käsittely

Kunnanhallitus ei lausunut ohjelmavaiheessa. Viranomaislautakunta (ympäristönsuojeluviranomainen) on antanut aiemmin lausuntonsa myös YVA-ohjelmaan. Yhteysviranomainen (ELY-keskus) antoi lausuntonsa arviointiohjelmasta lokakuussa 2023.

Liiteaineisto

Tiivistelmä Junnunmäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
Viranomaislautakunnan lausuntoesitys 17.6.2025

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi:

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavan lausunnon:

Kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa hankkeen tuuli- ja aurinkovoimaa käsitteleviin vaihtoehtoihin. Kunnanhallitus toteaa, että vesistö- ja rantamaisemaan sijoittuva uusi tuulivoimapuisto voidaan kokea merkittävänä muutoksena ympäristöön kaukanakin järviolueella ja vastarannalla.

Kunnanhallitus pitää sähkönsiirtolinjojen vaihtoehtojen osalta vaikutuksien arviointia liian yleispiirteisinä, koska vaihtoehtojen etelään ja pohjoiseen A ja B suuntautuvien johtokäytävien vaikutuksille ei ole saatu arvioinnissa juurikaan eroa. Vesistön ylitykset, maisemallisesti arvokkaiden alueiden ja luontokohteiden läpi kulkeva levenevä johtokäytävä aiheuttaa selkeästi pohjoiseen suuntautuville vaihtoehdoille suurempia kielteisiä vaikutuksia ympäristölle ja asutukselle.

Muilta osin kunnanhallitus viittaa viranomaislautakunnan antamaan lausuntoon ja edellyttää, että ennen toteutettavan vaihtoehdon valintaa arviointia tulee täydentää kunnanhallituksen ja viranomaislautakunnan lausunnoissa mainituilla lähtöaineistoilla, selvityksillä ja tarkasteluilla.

Kunnanhallitus suosittaa jatkosuunnitteluun etelään suuntautuvia sähkönsiirtolinjausvaihtoehtoja niiden vähäisempien vaikutuksen vuoksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Kaavoituspäällikkö Timo Nenonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana klo 15.08-15.11.